

Общий план родника во время ухода (Асаналиев А.Ж (село Саз))

Технология очистки родника и водопойный пункт (Kirguistán)

Булакты тазалоо

DESCRIPCIÓN

Технология очистки родника и строительство водопойного пункта для животных.

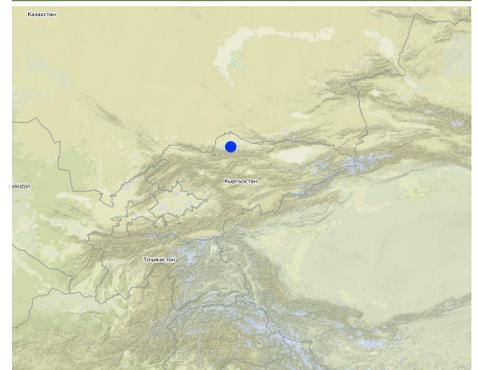
В селе Саз имеется около 4 тысяч га пастбищ. Они подразделяются на присельные, интенсивные и отгонные. Присельные пастбища составляют около 30% от всей площади пастбищ. Их используют весеннее, осеннее и зимнее время. Летом животных пасут на интенсивных и отгонных пастбищах. Одним из недостатков присельных пастбищных земель является нехватка воды для водопоя животных. Примерно к полудню пастухи пригоняют животных к речке Сокулук для водопоя. Таким образом в день животные совершают 4 перехода. Это приводит к образованию на пастбищах многочисленных тропинок, способствующие эрозии почв. Пастбищная эрозия ярко выражена на подходах к речке и селу. В то же время в одном из ущелий имеется родник. Но выход воды на поверхность затруднен в связи с засорением камнями и илом. Слабая струя не может удовлетворить потребность животных в воде и все животные устремляются к реке для водопоя. Житель села Айткулов Дуйшен при поддержке ОФ «САМР-Алатоо» и местной администрации «САЗ» очистил родник и построил водопойный пункт для животных. Сначала определено точное место выклинивания воды и очищено от грязевой массы. Ниже 15 метров от этого места построены 3 сообщающиеся корыта для водопоя. Длина каждого корыта 1,8 метра, ширина 0,50 метра и глубина 0,50 метра. Каждая последующее корыто размещено ниже предыдущего, и вода поступает в виде каскада. Ниже уровнем от корыт создан грунтовый бассейн с окружность 2 метра. Края корыт приподняты от земли на 0, 20 метра от земли для предотвращения засорения воды камнями и землей. В конце строительства корыта соединены трубой с местом выхода воды. Место выхода воды обложено крупными камнями, труба уложена в небольшую траншею с глубиной 0, 30 метра. На этом пункте могут одновременно пить воду 15-17 животных в зависимости их величины. В результате осуществления технологии животные совершают 2 перехода: утром и вечером. На эрозийных тропах появляются не поедаемые растения.

Обеспечение животных на пастбище водой и предотвращения пастбищной эрозии.

Применение технологии стало возможным после обучающего семинара - «Устойчивое использование природных ресурсов через почву и водосберегающие технологии», организованный Общественным Фондом (ОФ) «САМР-Алатоо». В ходе семинара, сами участники из этого села, используя коллекций почво и водосберегающих технологий (ПВСТ) от «САМР-Алатоо» разработали свои проекты ПВСТ. Одну из этих групп участников возглавил Айткулов Дуйшен и разработали проект очистки родника и строительства водопоя животных. Каждая группа вносила свой вклад на внедрение технологии и в то же время (ОФ) «САМР-Алатоо» финансировал часть затрат.

Родник расположен на высоте 1600 метров над уровнем моря в ущелье Сары Коо. Естественная растительность эфемерно-разнотравно-злаковая, по северным склонам произрастает кустарниковая растительность представленная Спиреей (Таволга), Барбарисом, Боярышником и Шиповником. На склонах ярко выражены эрозийные тропы, лишенные растительности. На дне ущелий развивается овражная эрозия. Люди используют присельные, интенсивные и отгонные пастбища на основе «Пастбищного законодательства Кыргызской Республики». Пастбищный комитет еще не организован. В селе не практикуют использование пастбищеоборота, нет плана использования пастбищ. Но есть решение местной администрации о датах выгона животных на интенсивные и отгонные пастбища для защиты посевов от погрызов животными. Предусмотрена административная ответственность для жителей при повреждении посевов сельскохозяйственных культур, животными. На пастбищах обитают дикие животные (заяц, лиса, волк, шакалы и др.). Зимнее время волки чаще нападают на домашний скот на пастбищах. На присельных пастбищах распространена пастбищная эрозия, начавшееся еще советское время. На пастбищах увеличивается количество почвы светло-каштановые, формирующиеся на глинсто-

LUGAR

Lugar: Сокулукский район, Кыргызская Республика, Kirguistán

No. de sitios de Tecnología analizados:

Georreferencia de sitios seleccionados

- 74.2534, 42.7246

Difusión de la Tecnología:

¿En un área de protección permanente?:

Fecha de la implementación: hace más de 50 años atrás (tradicional)

Tipo de introducción

- mediante la innovación de usuarios de tierras
- como parte de un sistema tradicional (> 50 años)
- durante experimentos/ investigación
- mediante proyectos/ intervenciones externas

супесчаных и хрящеватых галечниках. Структура почвы способствует получению хороших урожаев сельскохозяйственных культур. Сельскохозяйственные поля орошаемые, недостаток поливной воды не испытывается. За оросительную воду жители платят согласно установленным государством расценкам. Огородные участки и обрабатываемые поля частные. В горах имеются сенокосные участки, где жители в летнее время заготавливают сено для скота в зимний период. Сенокосные участки в основном расположены на северных склонах и представлены злаково-разнотравной растительностью. Жители села обеспечены питьевой водой на 100%. Имеются фельдшерско-акушерский пункт, средняя школа, клуб и мечеть. Не грамотных жителей нет.

На берегу реки Сокулук из за частой миграции животных и стока талой воды идет эрозия почв (Асаналиев А.Ж. (г.Бишкек ул. Медерова 68))

CLASIFICACIÓN DE LA TECNOLOGÍA

Propósito principal

- mejorar la producción
- reducir, prevenir, restaurar la degradación del suelo
- conservar el ecosistema
- proteger una cuenca hidrográfica/ áreas corriente abajo – en combinación con otras Tecnologías
- preservar/ mejorar biodiversidad
- reducir el riesgo de desastres naturales
- adaptarse al cambio climático/ extremos climáticos y sus impactos
- mitigar cambio climático y sus impactos
- crear impacto económico benéfico
- crear impacto social benéfico

Uso de tierra

Mezcla de tipos de uso de tierras dentro de la misma unidad de tierras:
Sí - Agropastoralismo (incluyendo cultivo-ganado integrados)

Tierras cultivadas Número de temporadas de cultivo por año:
1

Tierra de pastoreo

- Pastoralismo semi-nómada

Provisión de agua

- de secano
- mixta de secano – irrigada
- totalmente irrigada

Propósito relacionado a la degradación de las tierras

- prevenir la degradación del suelo
- reducir la degradación del suelo
- restaurar/ rehabilitar tierra severamente degradada
- adaptarse a la degradación del suelo
- no aplica

La degradación considerada

erosión de suelos por agua - Wg: erosión en cárcavas, Wc: erosión de costas

Grupo MST

- Manejo de irrigación: (incl. provisión de agua, invernaderos)
- manejo de agua superficial (manantial, río, lagos, mar):

Medidas MST

medidas estructurales - S11: Otros

DIBUJO TÉCNICO

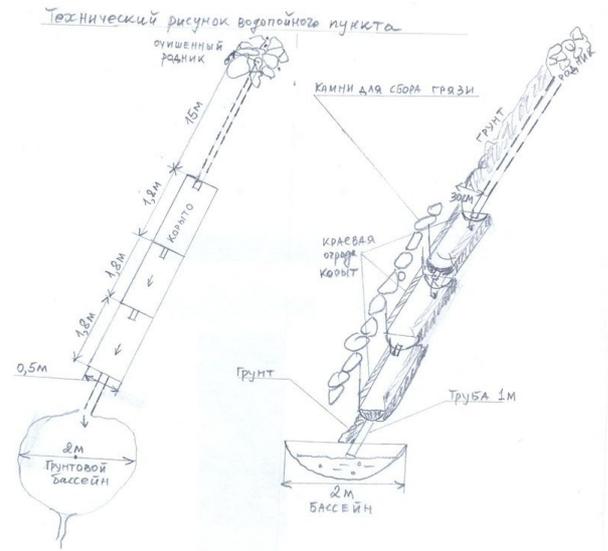
Especificaciones técnicas

в рисунке слева указано общий план родника и водопойных корыт.
Справа указан поперечный разрез участка.
Место расположения: село Саз, Чуйская область
Дата: 26/12/2011

высокий (Нужно знать свойства грунта и воды.)
средний (Необходимы базовые знания о строительстве.)

сбор воды / повышение водоснабжения

Для рытья траншеи под корыта
Использованы для обкладывания начало родника.
Для укрепления водопойных корыт.

Author: Асаналиев А.Ж., г. Бишкек

ESTABLECIMIENTO/ MANTENIMIENTO: ACTIVIDADES, INSUMOS Y COSTOS

Сálculo de insumos y costos

- Los costos se calculan:
- Moneda usada para calcular costos: **кыргызский сом**
- Tasa de cambio (a USD): 1 USD = 40.0 кыргызский сом
- Costo promedio por día del sueldo de la mano de obra contratada: 10.00

Factores más determinantes que afectan los costos

На затраты влияет глубина копки ямы под корыта, механический состав почвы, стоимость труда и стоимость цемента.

Actividades de establecimiento

1. очистка родника (Momento/ frecuencia: Весной)
2. строительство водопойного пункта (Momento/ frecuencia: Весной)

Insumos y costos para establecimiento

Especifique insumo	Unidad	Cantidad	Costos por unidad (кыргызский сом)	Costos totales por insumo (кыргызский сом)	% de los costos cubiertos por los usuarios de las tierras
Mano de obra					
труд		1,0	112,0	112,0	100,0
Material de construcción					
цемент		1,0	200,0	200,0	30,0
Costos totales para establecer la Tecnología				312.0	
<i>Costos totales para establecer la Tecnología en USD</i>				<i>7.8</i>	

Actividades de mantenimiento

1. очистка корыт от земли и камней (Momento/ frecuencia: 2 раза: весной и осенью)

Insumos y costos de mantenimiento

Especifique insumo	Unidad	Cantidad	Costos por unidad (кыргызский сом)	Costos totales por insumo (кыргызский сом)	% de los costos cubiertos por los usuarios de las tierras
Mano de obra					
труд		1,0	12,0	12,0	100,0
Indique los costos totales para mantener la Tecnología				12.0	
<i>Costos totales para mantener la Tecnología en USD</i>				<i>0.3</i>	

ENTORNO NATURAL

Promedio anual de lluvia

- < 250 mm
- 251-500 mm
- 501-750 mm
- 751-1,000 mm
- 1,001-1,500 mm
- 1,501-2,000 mm
- 2,001-3,000 mm
- 3,001-4,000 mm
- > 4,000 mm

Zona agroclimática

- húmeda
- Sub-húmeda
- semi-árida
- árida

Especificaciones sobre el clima

Умеренная зона, ясно выраженным четырьмя сезонами

Pendiente

- plana (0-2 %)
- ligera (3-5%)
- moderada (6-10%)
- ondulada (11-15%)
- accidentada (16-30%)
- empinada (31-60%)
- muy empinada (>60%)

Formaciones telúricas

- meseta/ planicies
- cordilleras
- laderas montañosas
- laderas de cerro
- pies de monte
- fondo del valle

Altura

- 0-100 m s.n.m.
- 101-500 m s.n.m.
- 501-1,000 m s.n.m.
- 1,001-1,500 m s.n.m.
- 1,501-2,000 m s.n.m.
- 2,001-2,500 m s.n.m.
- 2,501-3,000 m s.n.m.
- 3,001-4,000 m s.n.m.
- > 4,000 m s.n.m.

La Tecnología se aplica en

- situaciones convexas
- situaciones cóncavas
- no relevante

Profundidad promedio del suelo

- muy superficial (0-20 cm)
- superficial (21-50 cm)
- moderadamente profunda (51-80 cm)
- profunda (81-120 cm)
- muy profunda (>120 cm)

Textura del suelo (capa arable)

- áspera/ ligera (arenosa)
- mediana (limosa)
- fina/ pesada (arcilla)

Textura del suelo (> 20 cm debajo de la superficie)

- áspera/ ligera (arenosa)
- mediana (limosa)
- fina/ pesada (arcilla)

Materia orgánica de capa arable

- elevada (>3%)
- media (1-3%)
- baja (<1%)

Agua subterránea

- en superficie
- < 5 m
- 5-50 m
- > 50 m

Disponibilidad de aguas superficiales

- excesiva
- bueno
- mediana
- pobre/ ninguna

Calidad de agua (sin tratar)

- agua potable de buena calidad
 - agua potable de mala calidad (requiere tratamiento)
 - solo para uso agrícola (irrigación)
 - inutilizable
- La calidad de agua se refiere a:*

¿La salinidad del agua es un problema?

- Sí
- No

Incidencia de inundaciones

- Sí
- No

Diversidad de especies

- elevada
- mediana
- baja

Diversidad de hábitats

- elevada
- mediana
- baja

LAS CARACTERÍSTICAS DE LOS USUARIOS DE LA TIERRA QUE APLICAN LA TECNOLOGÍA**Orientación del mercado**

- subsistencia (autoprovisionamiento)
- mixta (subsistencia/comercial)
- comercial/ mercado

Ingresos no agrarios

- menos del 10% de todos los ingresos
- 10-50% de todo el ingreso
- > 50% de todo el ingreso

Nivel relativo de riqueza

- muy pobre
- pobre
- promedio
- rico
- muy rico

Nivel de mecanización

- trabajo manual
- tracción animal
- mecanizado/motorizado

Sedentario o nómada

- Sedentario
- Semi-nómada
- Nómada

Individuos o grupos

- individual/ doméstico
- grupos/ comunal
- cooperativa
- empleado (compañía, gobierno)

Género

- mujeres
- hombres

Edad

- niños
- jóvenes
- personas de mediana edad
- ancianos

Área usada por hogar

- < 0.5 ha
- 0.5-1 ha
- 1-2 ha
- 2-5 ha
- 5-15 ha
- 15-50 ha
- 50-100 ha
- 100-500 ha
- 500-1,000 ha
- 1,000-10,000 ha
- > 10,000 ha

Escala

- pequeña escala
- escala mediana
- gran escala

Tenencia de tierra

- estado
- compañía
- comunitaria/ aldea
- grupal
- individual, sin título
- individual, con título

Derechos de uso de tierra

- acceso abierto (no organizado)
- comunitarios (organizado)
- arrendamiento
- individual

Derechos de uso de agua

- acceso abierto (no organizado)
- comunitarios (organizado)
- arrendamiento
- individual

Acceso a servicios e infraestructura saludpobre bueno

educación	pobre	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	bueno
asistencia técnica	pobre	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	bueno
empleo (ej. fuera de la granja)	pobre	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	bueno
mercados	pobre	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	bueno
energía	pobre	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	bueno
caminos y transporte	pobre	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	bueno
agua potable y saneamiento	pobre	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	bueno
servicios financieros	pobre	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	bueno

IMPACTO

Impactos socioeconómicos

Producción de cultivo	disminuyó	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	incrementó	
producción animal	disminuyó	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	incrementó	
gastos en insumos agrícolas	incrementó	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	disminuyó	Cantidad antes de MST: 0 Cantidad luego de MST: 1%
disparidades económicas	incrementó	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	disminuyó	Cantidad antes de MST: 0 Cantidad luego de MST: 2

Impactos socioculturales

oportunidades recreativas	disminuyó	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	mejoró	Cantidad antes de MST: 2ч/водопой Cantidad luego de MST: 0
instituciones comunitarias	se debilitaron	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	se fortalecieron	
MST/ conocimiento de la degradación del suelo	disminuyó	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	mejoró	
mitigación de conflicto	empeoró	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	mejoró	

Impactos ecológicos

cosecha/recolección de agua (escurrimiento, rocío, nieve, etc.)	disminuyó	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	mejoró	Cantidad antes de MST: 0 Cantidad luego de MST: 1
compactación de suelo	incrementó	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	disminuyó	

Impactos fuera del sitio

disponibilidad de agua (aguas subterráneas, manantiales)	disminuyó	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	incrementó	Cantidad antes de MST: 0 Cantidad luego de MST: 1
corriente confiable y estable fluye en estación seca (inc. caudales bajos)	disminuyó	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	incrementó	Cantidad antes de MST: 0,5 % Cantidad luego de MST: 90 %

ANÁLISIS COSTO-BENEFICIO

Beneficios comparados con los costos de establecimiento

Ingresos a corto plazo:	muy negativo	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	muy positivo
Ingresos a largo plazo:	muy negativo	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	muy positivo

Beneficios comparados con costos de mantenimiento

CAMBIO CLIMÁTICO

Cambio climático gradual

temperatura anual incrementó	nada bien	☐	☒	☐	muy bien				
------------------------------	-----------	--------------------------	-------------------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	----------

Extremos (desastres) relacionados al clima

tormenta de lluvia local	nada bien	☐	☒	☐	muy bien				
--------------------------	-----------	--------------------------	-------------------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	----------

Otras consecuencias relacionadas al clima

periodo reducido de crecimiento	nada bien	☐	muy bien	Respuesta: no se sabe						
---------------------------------	-----------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	----------	-----------------------

ADOPCIÓN Y ADAPTACIÓN

Porcentaje de usuarios de la tierra que adoptaron la Tecnología

☐	casos individuales / experimentales
☐	1-10%
☐	11-50%
☐	> 50%

De todos quienes adoptaron la Tecnología, ¿cuántos lo hicieron sin recibir incentivos/ pagos materiales?

☐	0-10%
☐	11-50%
☐	51-90%
☐	91-100%

¿La tecnología fue modificada recientemente para adaptarse a las condiciones cambiantes?

☐	Sí
☐	No

¿A qué condiciones cambiantes?

- cambios climáticos / extremos
- mercados cambiantes
- disponibilidad de mano de obra (ej. debido a migración)

CONCLUSIONES Y LECCIONES APRENDIDAS

Fortalezas: perspectiva del usuario de tierras

- Упитанность животных повышается за счет лучшего водоснабжения на пастбищах

Fortalezas: punto de vista del compilador o de otra persona recurso clave

- смягчение эрозии пастбищ через сокращения выпасывания животными пастбищ.
- повышение продуктивности животных через сокращения отгона на водопой и увеличения времени пастбы.

Debilidades/ desventajas/ riesgos: perspectiva del usuario de tierras cómo sobreponerse

- засорение водопойного пункта Очистка корыт весной и осенью

Debilidades/ desventajas/ riesgos: punto de vista del compilador o de otra persona recurso clave cómo sobreponerse

- ослабление ухода за родником Усиление контроля местной власти за состоянием родника и водопойного пункта.

REFERENCIAS

Compilador

Abdybek Asanaliev

Editors

Revisado por

Deborah Niggli
Alexandra Gavilano

Fecha de la implementación: 10 de abril de 2012

Últimas actualización: 9 de mayo de 2019

Personas de referencia

Abdybek Asanaliev - Especialista MST

Descripción completa en la base de datos de WOCAT

https://qcat.wocat.net/es/wocat/technologies/view/technologies_1538/

Datos MST vinculados

n.d.

La documentación fue facilitada por

Institución

- Kyrgyz Agrarian University (Kyrgyz Agrarian University) - Kirguistán

Proyecto

- n.d.

Referencias claves

- Отчеты «ОФ САМР-Алатоо» по мониторингу и оценке внедренных ПВСТ в селе Саз.: Офис «ОФ САМР-Алатоо»

This work is licensed under [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

